

CYNGOR SIR YNYS MÔN	
ADRODDIAD I'R	PWYLLGOR ARCHWILIO A LLYWODRAETHIANT
DYDDIAD	28 MAWRTH 2017
PWNC	CYNLLUN STRATEGOL ARCHWILIO MEWNOL 2017/18 – 2019/20 A CHYNLLUN BLYNYDDOL 2017/18
SWYDDOG ARWEINIOL	PENNAETH ARCHWILIO MEWNOL – MIKE HALSTEAD
SWYDDOG CYSWLLT	RHEOLWR ARCHWILIO – SIONED PARRY
Natur a rheswm dros adrodd – Mae'r ddogfen sydd ynghlwm yn amlinellu Strategaeth Archwilio Mewnol a Chynllun Blynyddol Cyngor Sir Ynys Môn (CSYM) ar gyfer y flwyddyn 2017/18. Mae'r Strategaeth a'r Cynllun Blynyddol yn cael eu cyflwyno i'r Pwyllgor Archwilio a Llywodraethiant i'w hystyried a'u cymeradwyo yn unol â Safonau Archwilio Mewnol y Sector Cyhoeddus a ddaeth i rym ar 1/4/13 ac a gynhyrchwyd gan CIPFA a chyrrff eraill sy'n gosod safonau.	

1. GWYBODAETH GEFNDIR

1.1 Strategaeth Archwilio Mewnol a Chynllun Blynyddol 2017/18

1.1.1 Mae angen i'r Pennaeth Archwilio Mewnol ddatblygu a chynnal strategaeth (**Atodiad A**) ar gyfer darparu'r gwasanaeth Archwilio Mewnol yn unol â'i Siarter Archwilio Mewnol a'i Gylch Gorchwyl a gafodd eu cymeradwyo gan y Pwyllgor Archwilio a Llywodraethiant ar 27 Ebrill 2015 a 9 Chwefror, 2015, yn eu trefn. Mae'r Strategaeth Archwilio Mewnol yn ddatganiad lefel uchel o sut bydd y gwasanaeth Archwilio Mewnol yn cael ei ddarparu a'i ddatblygu ac fe'i cefnogir gan Gynllun Blynyddol manwl yn **Atodiad B**.

1.1.2 Diben y strategaeth yw sefydlu ymagwedd sy'n golygu y gellir rheoli gwasanaeth Archwilio Mewnol CSYM mewn ffordd a fydd yn hwyluso:

- Sut mae'r Gwasanaeth yn cael ei ddarparu i roi sicrwydd parhaus i reolwyr ar gadernid, effeithiolrwydd a gweithrediad system rheolaeth fewnol CSYM.
- Cyflawni'r Cynllun Blynyddol.
- Cynnig barn blynyddol ar drefniadau rheoli risg, rheolaeth a llywodraethiant y Cyngor i gefnogi'r Datganiad Llywodraethu Blynyddol ar gyfer 2016/17.
- Hunanasesiad blynyddol i werthuso cydymffurfiaeth â Safonau Archwilio Mewnol y Sector Cyhoeddus ac effeithlonrwydd ac effeithiolrwydd y Gwasanaeth Archwilio Mewnol ac adnabod cyfleoedd ar gyfer gwelliant.
- Proses sy'n sicrhau bod ymatebion rheolwyr i argymhelion y gwasanaeth archwilio'n cael eu rhoi ar waith.

- System ddigonol ac effeithiol ar gyfer archwilio'n fewnol y cofnodion cyfrifyddu a'r systemau rheolaeth fewnol yn unol ag arferion archwilio mewnol priodol.
- Nodi adnoddau archwilio sydd eu hangen i ddarparu gwasanaeth archwilio sy'n cwrdd â safonau proffesiynol gofynnol;
- Dyrannu adnoddau rhwng gwasanaethau sicrwydd, gwasanaethau sy'n gysylltiedig â thwyll a gwasanaethau ymgynghori a ddarperir gan y gwasanaeth.

1.1.4 Cefnogir y Strategaeth Archwilio Mewnol a'r Cynllun Blynyddol **yn Atodiad A** gan Atodiadau B i E sy'n ymhelaethu ar y Cynllun Blynyddol ar gyfer 2017/18, Cynllun Strategol 3 blynedd ar gyfer y cyfnod 2017-2020, a dadansoddiad o adnoddau Archwilio Mewnol a thargedau perfformiad mewn perthynas â 2017/18.

1.2 Y Broses o Asesu Anghenion Archwilio

1.2.1 Mabwysiadodd y Cyngor Safonau Archwilio Mewnol y Sector Cyhoeddus yn 2013 ac mae'r Gwasanaeth Archwilio Mewnol yn glynu wrthynt. Mae Safon 2010 yn ymwneud â chynllunio gwaith archwilio ac mae'n nodi: *'rhaid i'r prif swyddog archwilio sefydlu cynlluniau sy'n seiliedig ar risg i bennu blaenoriaethau'r gweithgareddau archwilio mewnol, yn gyson â nodau'r sefydliad'*.

1.2.2 Er mwyn adnabod y meysydd y mae angen i'r gwasanaeth archwilio mewnol roi sylw iddynt, mae angen deall y risgiau y mae'r sefydliad yn eu hwynebu. Cynhaliwyd asesiad o'r anghenion archwilio ar gyfer 2017/18 gan ddefnyddio'r prosesau canlynol:

- Cadarnhau amcanion craidd y sefydliad a'r risgiau allweddol penodol sy'n gysylltiedig â chyflawni'r amcanion hynny drwy adolygu'r Cynllun Busnes Corfforaethol ar gyfer 2013/17 a thrwy gysylltu â rheolwyr y Cyngor
- Gwybodaeth a gasglwyd am y Sefydliad yn sgil gwaith archwilio mewnol a wnaed eisoes i adnabod meysydd a fyddai'n elwa o gael sylw gan y gwasanaeth archwilio mewnol. Roedd hyn yn golygu ymgorffori barn am drefniadau rheoli mewnol, llywodraethiant a rheoli risg y Cyngor yn Adroddiad Blynyddol y Prif Swyddog Archwilio ar gyfer 16/17.
- Yn ogystal, nododd yr asesiad o Anghenion Archwilio rai meysydd nad ydynt yn ymddangos fel risg blaenoriaeth uchel ond lle gall sylw gan y gwasanaeth archwilio mewnol ddarparu mewnbwn o ran sicrwydd, er enghraifft:
  - Gofynion Safonau Archwilio Mewnol y Sector Cyhoeddus a Chôd Ymarfer CIPFA ar gyfer Archwilio Mewnol

- Gwaith y mae angen ei wneud fel y gall archwilwyr allanol ddibynnu ar waith Archwilio Mewnol ar systemau ariannol craidd yn unol â'r cysyniad o archwiliadau a reolir
- Meysydd sy'n achosi pryder y tynnwyd sylw atynt gan reolwyr neu gan y Pwyllgor Archwilio a Llywodraethiant
- Materion sy'n dod i'r amlwg
- Yr angen am sicrwydd parhaus mewn perthynas ag agweddau allweddol ar reoli risg, llywodraethu a rheolaethau mewnol

1.2.3 Roedd dogfennau eraill yr edrychwyd arnynt wrth ddatblygu'r cynllun yn cynnwys, ond nid yn gyfyngedig i: Datganiad Llywodraethu Blynyddol 2015/16; Archwiliad Deloitte o Ddatganiadau Cyfrifyddu; Dogfen Gyflawni Flynyddol (Cynllun Gwella) 2016/17; a chysylltu â'r Archwilwyr Allanol (Deloitte) a sgrïwtini o'u cynlluniau gwaith ar gyfer 2017/18.

1.2.4 Mae dull o weithio'r Gwasanaeth Archwilio Mewnol yn rhoi sylw i risgiau ac mae'n defnyddio Cofrestr Risg Gorfforaethol y Cyngor i yrru Cynlluniau Strategol a Gweithredol y Gwasanaeth Archwilio Mewnol ac i ddefnyddio ein hadnoddau cyfyngedig i roi sicrwydd ynghylch y risgiau mwyaf i'r Cyngor pan fo hynny'n bosib ac yn briodol. Yna adroddir ar sicrwydd ynghylch risgiau sy'n gyfarwydd i reolwyr ac Aelodau'r Cyngor trwy eu gwybodaeth am risgiau corfforaethol.

1.2.5 Gwnaed defnydd ychwanegol o gyfarfodydd gydag uwch reolwyr ac adolygwyd dogfennau corfforaethol i asesu'r risgiau ac anghenion archwilio. Mae'r dadansoddiad hefyd yn cynnwys gwybodaeth a gafwyd yn sgil archwiliadau a gynhaliwyd yn flaenorol, ynghyd â phrofiad o weithrediadau, amcanion a risgiau'r Cyngor.

1.2.6 Mae adolygiad o'r Fframwaith Rheoli Risg ac o effeithiolrwydd y camau gweithredu i liniaru'r risgiau mwyaf i'r Cyngor wedi cael ei gynnwys yng Nghynllun Blynyddol y Gwasanaeth Archwilio Mewnol ar gyfer 2017/18.

1.3 Y Cynllun Gweithredol Archwilio Mewnol Blynyddol

1.3.1 Cynhyrchir y Cynllun Gweithredol Blynyddol i ddarparu rhaglen waith ar gyfer y Gwasanaeth Archwilio Mewnol am y flwyddyn. Adolygir yr asesiad o anghenion archwilio a gofynnir am fewnbwn gan y Prif Weithredwr, Prif Weithredwyr Cynorthwyol, Penaethiaid Swyddogaeth a'r Penaethiaid Gwasanaeth i nodi unrhyw risgiau nad ydynt yn cael sylw ar hyn o bryd. Defnyddir yr asesiad diwygiedig o anghenion archwilio i gyfeirio adnoddau Archwilio Mewnol at yr agweddau hynny a aseswyd fel rhai sy'n peri'r risg fwyaf o ran cyflawni'r amcanion sydd gan y Sefydliad.

1.3.2 Fel rhan o'r broses o ddatblygu Cynllun Gweithredol 2017/18, mae'r Rheolwr Archwilio wedi ymgynghori gyda'r Prif Weithredwyr Cynorthwyol, y Swyddog Adran 151 ac wedi cysylltu gyda'r Penaethiaid Swyddogaeth a Phenaethiaid Gwasanaeth i drafod eu hanghenion. Ymgynghorwyd hefyd gyda'r Archwiliwr Allanol (Deloitte) ar y Cynllun Gweithredol arfaethedig ar gyfer 2017/18.

1.3.3 Mae'r Cynllun Gweithredu arfaethedig ar gyfer Archwilio Mewnol a welir yn **Atodiad B** yn adlewyrchu canlyniadau'r adolygiad a gynhaliwyd eleni o'r Dadansoddiad o'r Asesiad Anghenion Archwilio ar gyfer 2017/18.

1.4 Adnoddau

1.4.1 Darperir y gwasanaeth Archwilio Mewnol gan dîm mewnol o 6 swyddog fel y nodwyd yn **Atodiad D**.

1.4.2 Mae sgiliau ac arbenigedd digonol o fewn y gwasanaeth i ddarparu'r rhan fwyaf o'r ystod lawn o archwiliadau sydd yn y Cynllun Blynyddol, i reoli'r gwasanaeth yn effeithlon ac yn effeithiol ac i roi sicrwydd i'r Pwyllgor Archwilio a Llywodraethiant ar ddigonolrwydd y rheolaeth fewnol, y trefniadau rheoli risg a'r prosesau llywodraethu corfforaethol. Efallai y bydd angen allanoli rhai elfennau o arbenigedd mewn perthynas ag archwiliadau TG.

1.5 Rheoli Perfformiad

1.5.1 Mae'r gwasanaeth yn parhau i ganolbwyntio ar ffyrdd i wneud y gorau o'r adnoddau archwilio a gwella perfformiad, tra'n cynnal gwasanaeth o safon a sicrhau cydymffurfiaeth â safonau proffesiynol. Cyflawnir hyn drwy brosesau sicrhau ansawdd cadarn a thrwy osod amcanion yn y Cynllun Gwasanaeth Blynyddol. Mae cynnydd o ran cyflawni amcanion yn cael ei fonitro drwy adolygiadau perfformiad gwasanaeth chwarterol ac adroddir ar berfformiad y gwasanaeth i'r Pwyllgor Archwilio a Llywodraethiant yn chwarterol. Mae targedau perfformiad ar gyfer 2017/18 ynghlwm yn **Atodiad E** i'w hystyried a'u cymeradwyo. Mae'r dangosydd ynghylch gweithredu argymhellion lefel uchel a chanolig yn rhoi tystiolaeth o'r canlyniadau ac o faint o ddylanwad sydd gan y gwasanaeth o ran gyrru gwelliant a hyrwyddo rheoli risg.

2. ARGYMHELLION

2.1 Bod Aelodau yn ystyried ac yn cymeradwyo'r Strategaeth a Chynllun Blynyddol y Gwasanaeth Archwilio Mewnol ar gyfer 2017/18.

2.2 Bod Aelodau'n ystyried a chymeradwyo targedau perfformiad y Gwasanaeth Archwilio Mewnol ar gyfer 2017/18.

**CYNGOR SIR
YNYS MÔN
ISLE OF ANGLESEY
COUNTY COUNCIL**

ATODIAD A

Strategaeth a Chynllun Blynyddol Archwilio Mewnol

2017-18

Cyflwynwyd i:

UDA: 27 Mawrth 2017

Pwyllgor Archwilio a Llywodraethiant: 28 Mawrth 2016

Mike Halstead

Pennaeth Archwilio Mewnol

Cynnwys

Tudalen

Cyflwyniad a Throsolwg	- 1 -
Cyflawniadau Allweddol Craidd	- 2 -
Rôl a Phwrpas Archwilio Mewnol	- 2 -
Protocol ar gyfer Adolygiadau Archwilio	- 3 -
Meysydd blaenoriaeth ar gyfer 2017/18	- 3 -
Rheoli perfformiad y Gwasanaeth Archwilio Mewnol	- 5 -
Darparu Gwasanaeth Archwilio Mewnol ar gyfer 2017/18	- 5 -
Datblygu'r Cynllun Archwilio Blynyddol Mewnol	- 6 -
Crynodeb o'r Cynllun Archwilio Mewnol 2017/18	- 7 -
Adrodd	- 8 -

Atodiadau

Cynllun Archwilio Mewnol Blynyddol 2017-18 Atodiad B

Cynllun Strategol 2017- 20 Atodiad C

Adnoddau Archwilio Mewnol Atodiad D

Targedau Perfformiad y Gwasanaeth 2017 -18 Atodiad E

Cyflwyniad a Throsolwg

Datganiad Strategaeth

1. Strategaeth gyffredinol Archwilio Mewnol yw darparu cynllun archwilio yn seiliedig ar risg mewn modd proffesiynol, annibynnol ac yn unol â Safonau Archwilio Mewnol y Sector Cyhoeddus 2013, er mwyn rhoi i'r sefydliad sicrwydd gwrthrychol ac ymgymryd â gweithgareddau ymgynghori sydd wedi eu dylunio i ychwanegu gwerth ac i wella gweithrediadau'r Awdurdod. Bydd y Gwasanaeth Archwilio Mewnol yn cynorthwyo'r Awdurdod i gyflawni ei amcanion drwy gyflwyno dull systematig, disgybledig o werthuso a gwella effeithiolrwydd prosesau rheoli risg, rheolaeth a llywodraethiant.

Diben y Strategaeth a'r Cynllun Blynyddol

2. Diben y Strategaeth a'r Cynllun Archwilio Mewnol yw:
  - Darparu sicrwydd cyffredinol annibynnol a gwrthrychol i Aelodau ac uwch reolwyr ynghylch effeithiolrwydd amgylchedd rheoli Cyngor Sir Ynys Môn (CSYM), gan gynnwys llywodraethiant a rheoli risg a gwneud argymhellion priodol ar gyfer gwella;
  - Nodi'r risgiau allweddol sy'n wynebu CSYM o ran cyflawni ei amcanion a phennu lefel gyfatebol o adnoddau archwilio;
  - Ychwanegu gwerth a chefnogi uwch reolwyr i ddarparu rheolaeth effeithiol a nodi cyfleoedd i wella gwerth am arian;
  - Cefnogi'r Swyddog Adran 151 i gyflawni cyfrifoldebau ariannol statudol;
  - Darparu gwasanaeth archwilio mewnol sy'n bodloni gofynion y Rheoliadau Cyfrifon ac Archwilio ac sy'n cydymffurfio â Safonau Archwilio Mewnol y Sector Cyhoeddus 2013;
  - Gwneud y defnydd gorau o'r adnoddau archwilio sydd ar gael a darparu gwasanaeth effeithiol.

Rhoi Sicrwydd

3. Dan delerau'r Rheoliadau Cyfrifon ac Archwilio, mae gofyn i'r Cyngor gynnal adolygiad blynyddol o effeithiolrwydd ei system rheolaeth fewnol. Mae Archwilio Mewnol yn rhan annatod o'r system honno, ac mae'n cyfrannu'n sylweddol at y gwaith o baratoi'r Datganiad Llywodraethu Blynyddol (DLIB). Prif nod y Strategaeth a'r Cynllun Archwilio Mewnol (**Atodiad B**) yw darparu sicrwydd parhaus a blynyddol i CSYM o effeithiolrwydd y systemau rheolaeth fewnol sydd ar waith, gan gynnwys rheoli risg a llywodraethu a rhoi hyder i'w budd-ddeiliaid. Fel y gall y Gwasanaeth Archwilio Mewnol fedru darparu'r sicrwydd angenrheidiol, mae mecanweithiau corfforaethol ar gyfer cynhyrchu a choladu'r dystiolaeth wedi cael eu datblygu a'u gweithredu gyda chefnogaeth lawn y Prif Weithredwr a'r Arweinydd, gyda chefnogaeth yr Uwch Dîm Arweinyddiaeth sydd,

yn y pen draw, yn gyfrifol am sicrhau bod y Datganiad Llywodraethu Blynyddol yn gywir ac y gellir ei wirio.

Cyflawniadau Craidd Allweddol ar gyfer 2017/18

4. Ystyrir mai'r canlynol yw'r pethau allweddol y mae'n rhaid i ni eu cyflawni:
  - Rhoi sicrwydd parhaus i reolwyr ar gyfanrwydd, effeithiolrwydd a gweithrediad system rheolaeth fewnol CSYM.
  - Cyflawni Cynllun Archwilio Blynyddol.
  - Cynhyrchu dull cydlynol yn seiliedig ar risg ar gyfer archwilio systemau busnes / gweithredol ar draws yr Awdurdod.
  - Cydymffurfio â Safonau Archwilio Mewnol y Sector Cyhoeddus 2013.
  - Cynnal hunanasesiad blynyddol i werthuso cydymffurfiaid â'r safonau, i asesu effeithlonrwydd ac effeithiolrwydd y gweithgaredd archwilio mewnol a nodi cyfleoedd i wella.
  - Sicrhau y gweithredir ar yr ymatebion i argymhellion archwilio y cytunwyd arnynt gan reolwyr.
  - Cydymffurfio â gofynion statudol i ddarparu system ddigonol ac effeithiol i gynnal archwiliad mewnol o'r cofnodion cyfrifyddu a'r systemau rheolaeth fewnol yn unol ag arferion archwilio mewnol priodol.
  - I adlewyrchu Fframwaith Rhyngwladol: Llywodraethu Da o fewn y Sector Gyhoeddus a fydd yn bwydo i mewn i'r Datganiad Llywodraethu Blynyddol.
  - Datblygu ein rôl a gweithio'n agos gyda'r Pwyllgor Archwilio a Llywodraethiant.

Rôl a Diben y Gwasanaeth Archwilio Mewnol

5. Ceir manylion am y sail statudol ar gyfer y Gwasanaeth Archwilio Mewnol yn Rheoliadau Cyfrifon ac Archwilio (Cymru) 2014 - Rheoliad 7 (1), sy'n datgan bod *rhaid i awdurdodau lleol gynnal system archwilio mewnol sy'n ddigonol ac effeithiol ar gyfer archwilio ei gofnodion cyfrifyddu a'i system o reolaeth fewnol yn unol ag arferion priodol*. Mae CSYM yn cydnabod y gofyniad statudol hwn yn ei Reoliadau Ariannol.
6. Yn ogystal â'r uchod, mae gan y Prif Swyddog Cyllid ddyletswydd statudol dan Adran 151 Deddf Llywodraeth Leol 1972 i sefydlu fframwaith clir ar gyfer gweinyddu busnes yr awdurdod mewn modd priodol. Er mwyn cyflawni'r ddyletswydd honno, mae'r Swyddog Adran 151 yn dibynnu, ymhlith pethau eraill, ar y gwaith y mae Archwilio Mewnol yn ei wneud i adolygu systemau rheolaeth fewnol, rheolaeth ariannol a phrosesau sicrwydd eraill.
7. Mae'r safonau ar gyfer "arferion priodol" mewn perthynas ag archwilio mewnol yn cael eu nodi yn Safonau Archwilio Mewnol y Sector Cyhoeddus 2013 a

gynhyrchwyd gan CIPFA a chyrrff eraill sy'n gosod safonau. Mae'r gwasanaeth archwilio mewnol yn sicrhau cydymffurfiaeth â'r safonau hyn a adlewyrchir yn ein Siarter Archwilio Mewnol a'n Cylch Gorchwyl.

8. Caiff safon ac ansawdd ein gwasanaeth ei sgriwteiddio mewn chwe ffordd yn bennaf:
  - Sgrwtini gan y Pwyllgor Archwilio a Llywodraethiant
  - Adolygiad gan Archwilwyr Allanol
  - Adborth a chanfyddiadau cwsmeriaid
  - Defnyddio pecyn cymorth hunanasesu CIPFA bob blwyddyn
  - Aseiad allanol o'r Hunanasesiad PSIAS
  - Adolygiadau Perfformiad Gwasanaeth

Protocol ar gyfer Adolygiadau Archwilio

9. Penodir archwilydd arweiniol ar gyfer pob adolygiad archwilio i gynorthwyo i ddatblygu sgôp pob archwiliad a sicrhau bod ffocws priodol ar risgiau allweddol canfyddedig, gan ddarparu sicrwydd a sicrhau'r gwerth ychwanegol mwyaf posibl. Bydd cylch gorchwyl yn cael ei gynhyrchu ar gyfer pob adolygiad archwilio a cheir trafodaeth gyda rheolwyr i sicrhau bod sgôp, amcanion a dulliau yn cael eu deall a'u cytuno.
10. Caiff adroddiadau archwilio mewnol drafft eu cyhoeddi ar gyfer trafodaeth gyda rheolwyr priodol.
11. Caiff adroddiadau archwilio mewnol terfynol eu cyhoeddi ar ôl cytuno ar yr adroddiadau drafft a byddant yn cynnwys cynlluniau gweithredu cyflawn sy'n nodi pwy sy'n gyfrifol am weithredu a'r amserlenni gofynnol.
12. Caiff argymhellion y cytunwyd arnynt a'r camau gweithredu cysylltiedig eu dilyn i fyny ymhen chwe mis o gyhoeddi'r adroddiad archwilio neu'n gynt os ystyrir bod angen a hynny mewn trafodaeth ag uwch reolwyr.

Meysydd Blaenoriaeth ar gyfer 2017/18

13. Gan ystyried proffil risg presennol CSYM, nodwyd y meysydd canlynol fel materion allweddol a rhai y dylid rhoi blaenoriaeth iddynt yn ein gwaith ar gyfer 2017/18:

Systemau Ariannol Allweddol

14. Mae effeithiolrwydd rheolaethau a rheoli risgiau mewn systemau ariannol allweddol yn parhau i fod yn rhan greiddiol o'n gwaith archwilio. Mae'r gwaith hwn yn bwysig wrth roi sicrwydd blynyddol i CSYM ac i gefnogi gwaith archwilwyr allanol yr Awdurdod.

Trefniadau Llywodraethu Corfforaethol

15. Mae fframwaith llywodraethu corfforaethol yr Awdurdod yn berthnasol i bob agwedd ar ei fusnes, gan gynnwys rheoli risg, rheolaeth fewnol a safonau moesegol. Rydym yn cyflawni rôl allweddol o ran cefnogi ac adolygu'r fframwaith a rhoi sicrwydd ei fod yn gweithredu'n effeithiol ac yn unol ag arfer orau trwy gynnal adolygiadau archwilio.

Rheoli Risg

16. Mae gennym rôl bwysig i hyrwyddo rheoli risg yn effeithiol ar draws yr Awdurdod ac i asesu cydymffurfiaeth ag arferion rheoli risg da a digonolrwydd y rheolaethau a roddwyd ar waith gan y rheolwyr i liniaru risgiau yn eu meysydd gwasanaeth.

Contractio a Chaffael

17. Bydd y gwasanaeth yn parhau i ganolbwyntio ar gontractio a chaffael er mwyn sicrhau cydymffurfiaeth gyda deddfwriaeth a'r Rheolau Gweithdrefn Contract newydd a gymeradwywyd ym mis Medi 2015, er mwyn darparu sicrwydd bod prosesau'n gweithredu'n effeithiol ac yn unol ag arferion gorau.

Grantiau

18. Byddwn yn cynnal adolygiadau o'r grantiau yr ydym yn eu derbyn ac yn eu talu mewn meysydd lle nad yw sicrwydd archwilio allanol yn cael ei ddarparu neu pan fo pryderon ynghylch gweithrediad yr amgylchedd rheoli mewnol. Byddwn yn darparu sicrwydd o ran cydymffurfio â thelerau ac amodau grant ac o ran y systemau rheolaeth sydd ar waith.

Archwiliad o Wasanaethau a Systemau Eraill

19. Byddwn yn adolygu gwasanaethau, systemau a phrosesau eraill yn unol ag asemiad o risg ac anghenion y busnes. Gall hyn gynnwys systemau ariannol, gweinyddol neu weithredol.

Gwasanaethau Ymgynghori

20. Yn ychwanegol at y gwasanaethau sicrwydd y cytunwyd arnynt ac a ddarperir i gynorthwyo rheolwyr i gwrdd ag amcanion yr Awdurdod, bydd Archwilio Mewnol hefyd yn darparu ystod o wasanaethau ymgynghorol sy'n cynnwys:
  - Cyngor ac arweiniad i reolwyr mewn perthynas ag amrediad o faterion, gan gynnwys gweithredu systemau, cydymffurfio â rheoliadau, gweithdrefnau a pholisïau a gofynion rheolaeth fewnol;

- Hyfforddiant;
- Atgyfeiriadau gan gynnwys gwaith sy'n ymwneud â thwyll.

21. Mae Archwilio Mewnol yn gweithredu mewn rôl ymgynghorol wrth gynghori rheolwyr mewn perthynas â materion o fewn ei gylch gwaith, megis gweithredu'r rheolaethau priodol o ran prosiectau, datblygiadau a systemau newydd. Caiff union ddyraniad yr adnoddau o ran gwaith ymgynghorol ei bennu yn y cynllun archwilio. Caniateir dyraniadau amser ar wahân ar gyfer gweithgareddau ymgynghorol, gwaith sy'n ymwneud â thwyll ac archwiliadau dilynol.

Gwaith Atal Twyll

22. Byddwn yn adolygu ac yn ceisio sicrhau cadernid trefniadau'r Awdurdod ac yn adolygu'r fframwaith atal twyll ac yn nodi meysydd lle mae risg o dwyll. Byddwn yn parhau i gymryd rhan yn y Fenter Genedlaethol i Atal Twyll. Mae Archwilydd Cyffredinol Swyddfa Archwilio Cymru yn cynnal y Fenter hon (NFI) bob dwy flynedd i gynorthwyo cyrff cyhoeddus yn eu brwydr yn erbyn twyll. Mae'r Fenter yn cyfatebu data ar draws sefydliadau a systemau er mwyn helpu cyrff cyhoeddus i nodi hawliadau a thrafodion a allai fod yn dwyllodrus neu'n wallus. Mae'r Fenter wedi bod yn offeryn effeithiol iawn i ganfod twyll a gordaliadau ac wedi sicrhau arbedion i bwrs y wlad ers ei sefydlu yn 1996.

Cefnogaeth i'r Pwyllgor Archwilio a Llywodraethiant

23. Byddwn yn gweithio'n agos gydag Aelodau'r Pwyllgor Archwilio a Llywodraethiant i ddatblygu ei rôl mewn perthynas ag arfer orau ac i gyfrannu tuag at lywodraethiant corfforaethol effeithiol yr awdurdod.

Rheoli Perfformiad y Gwasanaeth Archwilio Mewnol

24. Er mwyn gwneud y gwaith a gynlluniwyd, darparu safon uchel o wasanaeth i gwsmeriaid a dangos bod y gwasanaeth yn effeithiol, rydym wedi sefydlu targedau perfformiad yn seiliedig ar yr arferion proffesiynol gorau sy'n cael eu defnyddio i bwrpas cymharu ar sail Cymru gyfan. Mae'r dangosyddion perfformiad yn dangos ansawdd ac effeithiolrwydd perfformiad y gwasanaeth yn erbyn targedau a osodwyd.

25. Nodir y dangosyddion perfformiad a'r targedau ar gyfer chwe agwedd ar ein gwasanaeth yn **Atodiad E**.

- Cost ac ansawdd y mewnbwn
- Cynhyrchiant ac effeithlonrwydd y broses
- Ansawdd y cynnyrch
- Cydymffurfiaeth â safonau proffesiynol
- Canlyniadau a maint y dylanwad
- Staff

Darparu'r Gwasanaeth Archwilio Mewnol yn 2017/18

26. Bydd y gwasanaeth Archwilio Mewnol yn cael ei ddarparu gan ddim mewnol o 6 o swyddogion amser llawn. Mae'r adnodd archwilio sydd ar gael yn parhau i fod yn 1,560 diwrnod.
27. Mae sgiliau ac arbenigedd digonol yn y gwasanaeth i ddarparu'r ystod lawn o archwiliadau ac sydd wedi eu cynnwys yn y Cynllun Blynyddol, i reoli'r gwasanaeth yn effeithlon ac yn effeithiol ac i roi sicrwydd i'r Pwyllgor Archwilio a Llywodraethiant ar ddigonolrwydd y rheolaeth fewnol a'r prosesau rheoli risg a llywodraethiant corfforaethol sydd wedi cael eu sefydlu.

Datblygu'r Cynllun Archwilio Mewnol Blynyddol

28. Mae'r fethodoleg a ddefnyddir ar gyfer datblygu'r Cynllun Archwilio Mewnol Blynyddol yn canolbwyntio ar feintoli'r risgiau sy'n gysylltiedig ag amcanion CSYM mewn ymgynghoriad â swyddogion allweddol. Cyfarfu'r Rheolydd Archwilio gyda'r Prif Weithredwr, y Dirprwy Brif Weithredwyr a'r holl benaethiaid gwasanaeth yn ystod y broses o gynllunio archwilio fel bod y cynllun yn fwy cynhwysol, yn canolbwyntio ar y meysydd iawn ac yn hyblyg er mwyn cwrdd ag anghenion yr Awdurdod. Yn ystod y broses ymgynghori, nodwyd nifer o feysydd lle mae risgiau'n esblygu a lle bydd deddfwriaeth newydd, megis Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol 2015, yn effeithio ar eu gwasanaethu ac yn nodi meysydd y mae angen rhoi blaenoriaeth iddynt o safbwynt archwilio.
29. Bydd nifer o archwiliadau a gynlluniwyd yn cael eu cynnal bob blwyddyn, yn enwedig y rhai dan y pennawd Systemau Ariannol Allweddol, fel rhan o ofynion statudol Archwilio Mewnol i ddarparu sicrwydd i'r Swyddog Adran 151 ar effeithiolrwydd y rheolaethau mewnol sy'n cael eu gweithredu yn yr Awdurdod.
30. Mae'r broses asesu risg yn cymryd i ystyriaeth ystod o risgiau strategol, corfforaethol, gwasanaeth a gweithredol, gan gynnwys y rhai a nodwyd drwy'r broses Rheoli Risg a gan yr archwilydd allanol a barn yr uwch reolwyr ar y materion hyn. Os yw'r Pennaeth Archwilio Mewnol o'r farn nad yw'r adnoddau sydd ar gael yn ddigonol i fedru darparu barn o'r fath, bydd adroddiad ar hynny'n cael ei gyflwyno i'r sefydliad trwy'r Pwyllgor Archwilio a Llywodraethiant.
31. Bydd gwaith archwilio yn cyfrannu tuag at y cyngor a'r cymorth y byddwn yn eu rhoddi mewn perthynas â'r gwaith o baratoi'r Datganiad Llywodraethu Blynyddol. Byddir yn ymddiried yng ngwaith archwilywyr allanol lle ystyrir ei bod yn briodol gwneud hynny.
32. Mae'r Cynllun yn cydbwyso'r gofynion canlynol:
  - Yr angen i sicrhau bod y Cynllun Archwilio yn cael ei gyflwyno i'r lefelau targed a sefydlwyd gan ddangosyddion perfformiad yr adain

- Sicrhau bod systemau ariannol craidd yn cael eu hadolygu'n ddigonol i roi sicrwydd bod gan reolwyr drefniadau priodol ar gyfer rheolaeth ariannol y bydd yr Archwilwyr Allanol yn gallu dibynnu arnynt
- Adolygu trefniadau strategol a gweithredol eraill mewn modd priodol
- Bod amser sydd heb ei ymrwymo ar gael i ymdrin â materion nad ydynt wedi eu cynllunio ac y bydd angen efallai eu hadolygu neu ymchwilio iddynt
- Rhannu adnoddau'n gymharol rhwng darparu sicrwydd, gwasanaethau sy'n gysylltiedig â thwyll a gwasanaethau ymgynghori a ddarperir gan Archwilio Mewnol
- Darparu mewnbwn cadarnhaol ac amserol i gynorthwyo datblygiadau corfforaethol a gwasanaeth.

33. Rhoi braslun yn unig mae'r Cynllun Archwilio Mewnol Blynyddol ac mae'n bosibl y bydd y newidiadau yn cael eu gwneud yn ystod y flwyddyn wrth i broffil risg CSYM newid neu mewn ymateb i geisiadau gan reolwyr. Bydd hyn yn cael ei gyflawni trwy adolygu a diwygio parhaus, mewn ymgynghoriad â'r swyddogion perthnasol. Bydd y Pwyllgor Archwilio a Llywodraethiant yn cael gwybod am y cynnydd yn erbyn y Cynllun Archwilio Blynyddol ac yn cytuno ar unrhyw newidiadau sylweddol yn ystod y flwyddyn.

Crynodeb o'r Cynllun Archwilio Mewnol 2017/18

34. Mae'r Cynllun Archwilio Mewnol Blynyddol wedi cael ei lunio ar sail asesiad risg o bob maes archwilio. Caiff risgiau eu rancio'n unol â'r matrices risg ac fe benderfynir ar raddfa sicrwydd pob maes sy'n cael ei archwilio ac amlder pob archwiliad.

Tabl 1 - Crynodeb o Gynllun Archwilio Mewnol Blynyddol 2017/18

Meysydd Thematig	Dyddiau Archwilio
Systemau Ariannol Allweddol	100
Llywodraethiant Corfforaethol	165
Systemau / Swyddogaethau eraill	309
Ymchwiliadau Arbennig	155
Gwaith ymgynghorol gan gynnwys cefnogi'r Pwyllgor Archwilio	60
Grantiau	35
Archwiliad Cyfrifiadur	40
Gwaith archwilio dilynol	35
Dyletswyddau nad ydynt yn rhai Archwilio	50
Darpariaeth Wrth Gefn ar gyfer Archwilio	120
Gorbenion	491
CYFANSWM	1,560

35. Mae'r Cynllun Strategol 3 blynedd (**Atodiad C**) yn cofnodi anghenion archwilio'r Awdurdod ac yn manylu ar y sgôr sicrwydd risg a roddir i bob maes fydd yn cael ei archwilio. Caiff y graddfeydd sicrwydd eu diffinio fel Sylweddol, Rhesymol, Cyfyngedig a Lleiaf.
36. Bydd cynnydd yn erbyn y Cynllun Archwilio blynyddol yn cael ei adolygu gan y Pennaeth Archwilio Mewnol a thrwy fonitro datblygiadau corfforaethol a gwasanaeth. Bydd y Pwyllgor Archwilio a Llywodraethiant yn cael gwybod am berfformiad yn erbyn y Cynllun Blynyddol a'r dangosyddion perthnasol dan y fframwaith rheoli perfformiad.

Adrodd

37. Mae dull adrodd ar gyfer Archwilio Mewnol yn cael ei nodi yn y Siarter Archwilio Mewnol a'r Cylch Gorchwyl a gymeradwywyd a bydd Archwilio Mewnol yn cydymffurfio â'r dull hwn fel y ffordd fwyaf effeithlon o gyflawni canlyniadau ei waith.

.....

CYNGOR SIR YNYS MÔN - ATODIAD B

CYNLLUN GWEITHREDU ARCHWILIO MEWNOL - 2017 - 18				ATODIAD B	Nifer dyddiau Archwilio a gynlluniwyd
Cyf	Gwasanaeth	Teitl	Ffynhonnell		
					1560
ADOLYGIADAU AWDURDOD GYFAN (CORFFORAETHOL)					
1	Corfforaethol	Archwilio Contract - Gwariant Cyfalaf	Archwilio Mewnol Cylchol		15
2	Corfforaethol	Fframwaith Caffael Corfforaethol	Risg a Aseswyd gan AM		10
3	Corfforaethol	Diogelu Data a Llywodraethu Gwybodaeth	Risg Gorfforaethol YM13 Adroddiad ICO		15
4	Corfforaethol	Adfer TGCh ar ôl Trychineb	Risg Gorfforaethol YM10		10
5	Corfforaethol	Rheoli Risg	AM Cylchol		10
6	Corfforaethol	Diogelu	Risg Gorfforaethol YM12		20
7	Corfforaethol	Rhaglen Drawsnewid - Gweithio'n Gallach	Ar gais y Swyddog Adran 151		15
8	Corfforaethol	Diwylliant Moesegol	Gofyniad PSIAS		20
9	Corfforaethol	Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol	Deddfwriaeth Newydd		20
10	Corfforaethol	Rheoli Rhaglen/Prosiect	Cais PW - amcan Penaethiaid		15
11	Corfforaethol	Iechyd a Diogelwch Corfforaethol	Pryder Archwilio		15
	Corfforaethol	Darpariaeth dilyn-i-fyny			10
PENNAETH SWYDDOGAETH ADNDDAU A SWYDDOG ADRAN 151					
12	Adnoddau	Y Dreth Gyngor a Threthi Cenedlaethol Annomestig	System Ariannol Allweddol		20
13	Adnoddau	Cofrestr Asedau Sefydlog a Chyfrifo Cyfalaf	System Ariannol Allweddol		10
14	Adnoddau	Rheoliadau Lefel Uchel ar gyfer Systemau Ariannol Allweddol	System Ariannol Allweddol		10
15	Adnoddau	Budd-daliadau Tai a'r Cynllun Gostyngiadau'r Dreth Gyngor	System Ariannol Allweddol		15
16	Adnoddau	Prif System Gyfrifo	System Ariannol Allweddol		10
17	Adnoddau	Incwm - CHIP & PIN, Taliadau Cardiau Credyd	System Ariannol Allweddol		15
18	Adnoddau	Arian Mân/Cyfrifon Imprest	System Ariannol Allweddol		10
19	Adnoddau	Mân-ddyledwyr	System Ariannol Allweddol		10
	Adnoddau	Darpariaeth dilyn-i-fyny			5
PENNAETH SWYDDOGAETH - BUSNES Y CYNGOR A SWYDDOG MONITRO					
20	Busnes	Democratiaid a Gwasanaethau i Aelodau - Lwfansau Aelodau	Gwasanaeth heb ei archwilio ers cryn amser		8
21	Busnes	Gwasanaethau Cyfreithiol	Gwasanaeth heb ei archwilio ers cryn amser		6
	Busnes	Darpariaeth dilyn-i-fyny			0
PENNAETH SWYDDOGAETH - TRAWSNEWID					
22	Trawsnewid	Canolfannau Data	Yn sylfaenol i weithgareddau'r Cyngor		10
23	Trawsnewid	Cyfeiriadur Gweithredol	Yn sylfaenol i weithgareddau'r Cyngor		15
24	Trawsnewid	Archwiliad Diogelwch Rhwydwaith	Yn sylfaenol i weithgareddau'r Cyngor		15
	Trawsnewid	Darpariaeth dilyn-i-fyny			2

PENNAETH RHEOLEIDDIO A DATBLYGU ECONOMAIDD				
25	Economaidd	Swyddogaeth Datblygu Economaidd	Dogfen Gyflawni Flynyddol 2016/17	15
26	Hamdden	Swyddogaeth a Pherfformiad Hamdden	Dogfen Gyflawni Flynyddol 2016/17	15
27	Rheoleiddio a Datblygu Economaidd	Tîm Cefnogi Strategaeth	Ar gais y Pennaeth Gwasanaeth	10
28	Safonau Masnach	Cofrestru Sifil	Gwasanaeth heb ei archwilio ers cryn amser	10
29	Rheoleiddio	Gwasanaethau Trwyddedu	Gwasanaeth heb ei archwilio ers cryn amser	10
		Darpariaeth dilyn-i-fyny		5
PENNAETH PRIFFYRDD, GWASTRAFF A GWASANAETHAU EIDDO				
30	Priffyrdd	Gwasanaethau a Gorfodaeth Meysydd Parcio	Gwasanaeth heb ei archwilio ers cryn amser	15
31	Priffyrdd	Gwasanaethau Peirianeg a Dylunio	Gwasanaeth heb ei archwilio ers cryn amser	15
32	Eiddo	Rheoli Stadau ac Eiddo	Gwasanaeth heb ei archwilio ers cryn amser	15
33	Priffyrdd	Priffyrdd a Pheirianeg Sifil	Gwasanaeth heb ei archwilio ers cryn amser	15
		Darpariaeth dilyn-i-fyny		2
PENNAETH TAI				
34	Tai	Rhenti Tai a Chostau Cysylltiedig, Rheoliadau Lefel Uchel	System Ariannol Allweddol	15
35	Tai	Tai Fforddiadwy, Troi Tai'n Cartrefi a'r Cynllun Benthyciadau Pontio	Cynllun Busnes Corfforaethol	15
36	Tai	Rhaglen Cefnogi Pobl	Gwasanaeth heb ei archwilio ers cryn amser	15
		Darpariaeth dilyn-i-fyny		5
PENNAETH GWASANAETHAU OEDOLION				
37	Oedolion	Diogelu Rhag Colli Rhyddid	Risg o ymglyfreitha	15
38	Oedolion	Darparu a Rheoli'r Gwasanaeth ar y Cyd â'r Bwrdd Iechyd	Dogfen Gyflawni Flynyddol 2016/17	15
39	Oedolion	Gwasanaethau i'r Henoed - Cytundebau Gofal Cartref	Dogfen Gyflawni Flynyddol 2016/17	15
		Darpariaeth dilyn-i-fyny		2
PENNAETH GWASANAETHAU PLANT				
40	Plant	Strategaeth Rhiant Corfforaethol - Buddsoddi i Arbed Plant mewn Gofal - Maethu	Sicrwydd Allanol	15
		Darpariaeth dilyn-i-fyny		2
PENNAETH DYSGU				
41	Dysgu Gydol Oes	Ysgolion Uwchradd - Cyllido 6ed Dosbarth - Syr Thomas Jones	Adolygiad Cychol	10
42	Dysgu Gydol Oes	Ysgolion Cynradd sy'n Weddill - Adolygiadau Themtig - Incwm Prydau Ysgol	Cais gan y Pennaeth Gwasanaeth	20
43	Dysgu Gydol Oes	Absenoldeb Salwch Ysgolion	Cais gan y Pennaeth Gwasanaeth	20
44	Dysgu Gydol Oes	Cludiant Ysgol	Cais gan y Pennaeth Gwasanaeth	20
	Dysgu Gydol Oes	Darpariaeth dilyn-i-fyny		2
DYDDIAU HEB EU CYNLLUNIO Y MAE MODD CODI AMDANYNT				
		Gwaith Atal Twyll		150

	Cau Gwaith y flwyddyn flaenorol		20
	Ardystio Grantiau		35
	Ymgynghori gyda'r UDA, Cyfarwyddwyr, Penaethiaid Swyddogaeth, Penaethiaid Gwasanaeth		15
	Menter Twyll Genedlaethol		5
	Ymgynghoriaeth		40
	Darpariaeth Wrth Gefn		120

DYDDIAD NA CHODIR AMDANYNT

	Risg ac Yswiriant		50
	Gwyliau Blynyddol		192
	Pwyllgor Archwilio a Llywodraethiant		20
	Paratoi'r Cynllun Archwilio		30
	Gweinyddiaeth Gyffredinol		70
	Datblygiad ac Adolygiadau Personol		8
	Ymgynghori gydag Archwilio Allanol		5
	Monitro a Sicrhau Ansawdd		40
	Absenoldeb Salwch		45
	Absenoldeb Arbennig		6
	Gwyliau Statudol		48
	Hyfforddiant ar gyfer Staff		10
	Hyfforddiant Aelodau		2

Maes i'w adolygu	Natur y gwaith	Rheswm am ei gynnwys	Amllder yr archwiliad	Archwiliwyd ddiwethaf		Dyddiau a fwriedir		
				Dyddiad	Lefel Sicrwydd	2017/18	2018/19	2019/20

ADOLYGIADAU TRWY'R AWDURDOD CYFAN (CORFFORAETHOL)

Parhad Busnes	Polisiau ac arferion ar gyfer delio â digwyddiad mawr	Risg gorfforaethol (RG) YM10 "Ni ellir darparu gwasanaethau allweddol yn dilyn digwyddiad mawr" Sicrwydd cyfyngedig o ganlyniad i archwiliad a wnaed ym mis Awst 2015.	Ail aseswyd yr amllder i bob 2ail flwyddyn yn dilyn archwiliad dilynol	Ail dilyniant Rhagfyr 2016	Sylweddol		10	
Archwiliad Contract - Gwariant Cyfalaf	Polisiau ac arferion ar gyfer dyfarnu a rheoli contractau cyfalaf-prosiectau penodol i'w dewis bob blwyddyn fel sy'n briodol	Gwariant sylweddol.	Bob blwyddyn	Anhysbys	Anhysbys	15	15	15
Fframwaith Caffael Corfforaethol	Polisiau ac arferion ar gyfer caffael nwyddau a gwasanaethau	Mater sy'n dal i beri pryder o ran archwilio. Fe wnaeth gwiriad ffitrwydd cenedlaethol Llywodraeth Cymru a wnaed gan KPMG yn 2014 amlygu rhai problemau o bwys. YM22	Bob blwyddyn	Mawrth 2017	Cyfyngedig	10	10	10

Maes i'w adolygu	Natur y gwaith	Rheswm am ei gynnwys	Amllder yr archwiliad	Archwiliwyd ddiwethaf		Dyddiau a fwriedir		
				Dyddiad	Lefel Sicrwydd	2017/18	2018/19	2019/20
Diogelu Data a Llywodraethu Gwybodaeth	Polisiau ac arferion ar gyfer sicrhau cydymffurfiaeth â rheoliadau a deddfwriaeth allanol	Mater sy'n dal i beri pryder o ran archwilio. Ar gais y Pennaeth Swyddogaeth. CR YM3 "Gwybodaeth gritigol, gyfrinachol neu bersonol yn cael ei cholli neu ei rhyddhau'n anghywir" Adroddiad y Comisiynydd Gwybodaeth. Derbyniwyd Nodyn Gorfodaeth gan Swyddfa'r CG ar 1/10/15.	Bob blwyddyn	Hydref 2015 - llywodraethu gwybodaeth yn unig	Rhesymol	15	15	15
Adfer TGCh ar ôl Trychineb	Polisiau ac arferion ar gyfer delio â digwyddiad mawr	CR YM10 "Ni ellir darparu gwasanaethau allweddol yn dilyn digwyddiad mawr"	Bob blwyddyn	Rhagfyr 2016	Rhesymol	10	10	10
Partneriaethau	Llywodraethiant a pherfformiad	Ar gais y Pwyllgor Archwilio. CR YM1 "Nid yw trefniadau atebolrwydd ynghylch trefniadau cydweithio'r Cyngor yn glir neu nid ydynt yn cael eu dilyn"	Ail aseswyd yr amllder i bob 2ail flwyddyn yn dilyn archwiliad dilynol	Dilyniant Rhagfyr 2016	Sylweddol		15	
Fframwaith Rheoli Risg	Adnabod a rheoli risgiau sylweddol ar lefel gorfforaethol a lefel gwasanaeth	Mater sy'n dal i beri pryder o ran archwilio. Nid yw gwasanaethau'n llwyddo i integreiddio rheoli risg i'w cynlluniau cyflenwi gwasanaeth.	Bob blwyddyn	Dilyniant Rhagfyr 2016	Rhesymol	10	10	10

Maes i'w adolygu	Natur y gwaith	Rheswm am ei gynnwys	Amllder yr archwiliad	Archwiliwyd ddiwethaf		Dyddiau a fwriedir		
				Dyddiad	Lefel Sicrwydd	2017/18	2018/19	2019/20
Diogelu	Polisiau ac arferion ar gyfer diogelu plant ac oedolion bregus	Ar gais yr UDA CR YM12 "Gwall difrifol yn y maes diogelu yn arwain at, neu'n cyfrannu at, niwed difrifol"	Bob blwyddyn	2016/17	Cyfyngedig	20	20	20
Y Rhaglen Drawsnewid	Gwerthuso effeithiolrwydd Gweithio'n Gallach - Lle Swyddfa a Gweithio'n Hyblyg. Strategaeth Trawsnewid Digidol.	Ar gais y Swyddog 151 YM5 Risg y bydd y Cyngor yn methu darparu gwasanaethau effeithiol ac effeithlon. YM 7 Darpariaeth TGCh	Adolygiad unwaith ac am byth dros gyfnod o 2 flynedd	Adolygiad newydd	Anhysbys	15	15	
Diwylliant Moesegol	Gwerthuso dyluniad, gweithrediad ac effeithiolrwydd amcanion, rhaglenni a gweithgareddau sy'n gysylltiedig â moeseg	Gofyniad yn PSIAS 2110.A1	Bob blwyddyn	Adolygiad newydd 2016/17	Rhesymol	20	20	20
Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol	Adolygu Cydymffurfiad Corfforaethol â gofynion Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol.	Daeth y Ddeddf i rym ar 1/4/16. Mae'n rhaid i bob corff cyhoeddus gydymffurfio â'r Ddeddf. SAC sy'n gyfrifol am archwilio pob corff cyhoeddus er mwyn adrodd i LIC erbyn mis Mawrth 2020	Adolygiad unwaith ac am byth	Adolygiad newydd	Anhysbys	20		
Rheoli Rhaglen/Prosiect	Arfarnu cydymffurfiad i sicrhau bod amcanion yr Awdurdod yn cael eu gwireddu'n effeithiol.	Cais y PSG - Amcan yr UDA	Adolygiad unwaith ac am byth	Adolygiad newydd	Anhysbys	15		

Maes i'w adolygu	Natur y gwaith	Rheswm am ei gynnwys	Amllder yr archwiliad	Archwiliwyd ddiwethaf		Dyddiau a fwriedir		
				Dyddiad	Lefel Sicrwydd	2017/18	2018/19	2019/20
Iechyd a Diogelwch Corfforaethol	Polisiau ac arferion Iechyd a Diogelwch	Pryder gan yr Archwilwyr	Adolygiad unwaith ac am byth	Adolygiad newydd	Anhysbys	15		
Darpariaeth Dilyn i Fyny						10	10	10
CYFANSWM Y DYDDIAU AR GYFER ADOLYGIADAU TRWY'R AWDURDOD CYFAN (CORFFORAETHOL)						175	150	110

Maes i'w adolygu	Natur y gwaith	Rheswm am ei gynnwys	Amllder yr archwiliad	Archwiliwyd ddiwethaf		Dyddiau a fwriedir		
				Dyddiad	Lefel Sicrwydd	2017/18	2018/19	2019/20

PENNAETH SWYDDOGAETH - ADNODDAU A SWYDDOG ADRAN 151

Y Dreth Gyngor ac NNDR	Codi a chasglu taliadau, dyrannu lwfansau a rhyddhad rhag gorfod talu a'u cysoni'n briodol	Systemau ariannol allweddol Sicrwydd archwilydd allanol	Bob yn ail blwyddyn	2014/15	Rhesymol	20		20
Taliadau Credydwyf	Archebu a thalu am nwyddau a gwasanaethau, a rheolaethau dros ddata sefydlog	System ariannol allweddol Sicrwydd archwilydd allanol	Bob yn ail blwyddyn	2016/17	Rhesymol		10	
Y Gofrestr Asedau Sefydlog a Chyfrifyddu Cyfalaf	Cofnodi, prynu/derbyn a chael gwared ar asedau sefydlog a chysoni gyda'r system gyfrifyddu	System ariannol allweddol Sicrwydd archwilydd allanol	Bob trydydd blwyddyn	2012/13 - gwaith dilysu yn unig	Anhysbys	10		
Rheolaethau Lefel Uchel ar gyfer Systemau Ariannol Allweddol	Rheolaethau lefel uchel ar gyfer systemau nad ydynt yn destun adolygiad archwilio llawn yn ystod y flwyddyn	Systemau ariannol allweddol Sicrwydd archwilydd allanol	Bob blwyddyn	2016/17	Anhysbys	10	10	10
Budd-dal Tai a Chynllun Gostyngiad y Dreth Gyngor	Asesu a thalu budd-daliadau / lwfansau cysylltiedig a chysoni'n briodol	System ariannol allweddol Sicrwydd archwilydd allanol	Bob blwyddyn	2016/17	Rhesymol	15	15	15
Yswiriant	Trefnu polisi yswiriant digonol a gweinyddu hawliadau	Sefydlu a yw mesurau rheoli mewnol yn ddigonol	Bob trydydd blwyddyn	2016/17	Sylweddol			8
Y Brif System Gyfrifyddu	Cynnal a chadw a rheoli'r brif system gyfrifyddu a chysoni'n briodol	System ariannol allweddol Sicrwydd archwilydd allanol	Bob blwyddyn	2014/15	Rhesymol	10	10	10

Maes i'w adolygu	Natur y gwaith	Rheswm am ei gynnwys	Amllder yr archwiliad	Archwiliwyd ddiwethaf		Dyddiau a fwriedir		
				Dyddiad	Lefel Sicrwydd	2017/18	2018/19	2019/20
Incwm, CHIP & PIN, Taliadau Cardiau Credyd	Cydymffurfio â Safonau Diogelu Data y Diwydiant Cardiau Talu (PCI DSS)	Penderfynu a yw'r Awdurdod yn cydymffurfio.	Bob blwyddyn	2016/17	Cyfynedig	15	15	15
Y Gyflogres	Rheoli gweithwyr sy'n cychwyn ac yn gadael, newidiadau i gyfraddau tâl, lwfansau a data sefydlog a chysoni'n briodol	System ariannol allweddol Sicrwydd archwilydd allanol	Bob yn ail blwyddyn	2014/15	Rhesymol		12	
Derbynebu a Bancio Incwm	Derbyn incwm, bancio a chysoni'n briodol	System ariannol allweddol Sicrwydd archwilydd allanol	Bob yn ail blwyddyn	2014/15	Sylweddol		10	
Arian Mân/Cyfrifon Imprest	Arfarnu cydymffurfiad â Rheoliadau Ariannol a gweithdrefnau.	Cais gan y Swyddog 151	Adolygiad unwaith ac am byth	Adolygiad newydd	Anhysbys	10		
Mân Ddyledwyr	Codi a chasglu incwm gan fân ddyledwyr, a chysoni'n briodol	System ariannol allweddol Sicrwydd archwilydd allanol	Bob blwyddyn	2014/15	Rhesymol	10	10	10
Rheoli Trysorlys	Rheoli benthyciadau a buddsoddiadau a chysoni'n briodol	System ariannol allweddol Sicrwydd archwilydd allanol	Bob pedwerydd blwyddyn	2014/15	Sylweddol		5	
Darpariaeth Dilyn i Fyny						5	5	5
CYFANSWM DYDDIAU AR GYFER Y PENNAETH SWYDDOGAETH - ADNODDAU A SWYDDOG ADRAN 151						105	102	93

Maes i'w adolygu	Natur y gwaith	Rheswm am ei gynnwys	Amllder yr archwiliad	Archwiliwyd ddiwethaf		Dyddiau a fwriedir		
				Dyddiad	Lefel Sicrwydd	2017/18	2018/19	2019/20

PENNAETH SWYDDOGAETH - BUSNES Y CYNGOR A SWYDDOG MONITRO

Gwasanaethau Democrataidd ac Aelodau	Rheolaethau dros wasanaethau aelodau, cyfieithu, gwasanaethau etholiadol a chynllunio argyfwng	Nid yw'r maes gwasanaeth wedi bod yn destun adolygiad archwilio ers cryn amser	Bob 3 blwyddyn	2012/13 - Iwfansau aelodau, dilyn i fyny'n unig	D/B	8		
Gwasanaethau Cyfreithiol	Rheolaethau dros ddarpariaeth y gwasanaeth	Nid yw'r maes gwasanaeth wedi bod yn destun adolygiad archwilio ers cryn amser	Bob 3 blwyddyn	Cyn 2012/13	Anhysbys	6		
Darpariaeth Dilyn i Fyny						0	2	0
CYFANSWM DYDDIAU AR GYFER Y PENNAETH SWYDDOGAETH - BUSNES Y CYNGOR A SWYDDOG MONITRO						14	2	0

PENNAETH SWYDDOGAETH - TRAWSNEWID

Adnoddau Dynol	Polisiâu ac arferion ar gyfer rheoli'r gweithlu	Yn eithriadol o bwysig fel bod y Cyngor yn rhedeg yn llwyddiannus	Bob yn ail blwyddyn	2016/17 Dilyniant	Rhesymol		20	
Archwiliad TG	Angen asesiad anghenion gan arbenigwr TG er mwyn pennu meysydd blaenoriaeth i'w hastudio	Mae systemau a rheolaethau TG effeithiol yn greiddiol i weithrediadau'r Cyngor	Bob blwyddyn	2014/15	D/B	40	40	40
Darpariaeth Dilyn i Fyny						2	2	2
CYFANSWM DYDDIAU AR GYFER Y PENNAETH SWYDDOGAETH - TRAWSNEWID						42	62	42

PENNAETH RHEOLEIDDIO A DATBLYGU ECONOMAIDD

Swyddogaeth Datblygu Economaidd	Adolygu'r statws a'r rheolaethau cyfredol	Dogfen Gyflawni Flynyddol 2016/17	Bob yn ail blwyddyn	Cyn 2012/13	Anhysbys	15		15

Maes i'w adolygu	Natur y gwaith	Rheswm am ei gynnwys	Amllder yr archwiliad	Archwiliwyd ddiwethaf		Dyddiau a fwriedir		
				Dyddiad	Lefel Sicrwydd	2017/18	2018/19	2019/20
Ynys Ynni	Adolygu'r statws a'r rheolaethau cyfredol Trefniadau llywodraethu	Dogfen Gyflawni Flynyddol 2016/17 YM15	Bob yn ail blwyddyn	2016/17	Sylweddol		10	
Swyddogaeth Hamdden a Pherfformiad	Adolygu'r statws a'r rheolaethau cyfredol yn dilyn y trawsnewid Rheolaethau dros incwm	Rhaglen Newid Hamdden CR YM13 "Y cynllun i drawsnewid gwasanaethau hamdden yn methu ac yn arwain at ostyngiad sylweddol yn ansawdd ac argaeledd cyfleusterau hamdden" YM14	Bob yn ail blwyddyn	2014/15 - canolfannau hamdden yn unig	Sylweddol	15		10
Swyddogaethau Morwrol a Thwristiaeth	Adolygu'r statws a'r rheolaethau cyfredol	Dogfen Gyflawni Flynyddol 2016/17	Bob yn ail blwyddyn	2014/15 diesel morwrol yn unig	Er cyngor yn unig - felly heb ddyfarnu statws CAG		10	
Swyddfa Rheoli Prosiect	Adolygu'r statws a'r rheolaethau cyfredol	Ar gais y Pennaeth Gwasanaeth	Bob yn ail blwyddyn	Adolygiad newydd	D/B		10	
Tîm Strategaeth a Chefnogaeth	Adolygu'r statws a'r rheolaethau cyfredol	Ar gais y Pennaeth Gwasanaeth	Bob yn ail blwyddyn	Adolygiad newydd	D/B	10		10
Gwasanaethau Rheoli Adeiladu	Rheolaethau dros incwm o ffioedd a gweithdrefnau arolygu a gorfodaeth	Lefel sicrwydd cyfyngedig yn 2016/17	Bob yn ail blwyddyn	2016/17	Cyfnyedig		10	
Cofrestru Sifil	Rheolaethau dros incwm o ffioedd	Nid yw'r maes gwasanaeth wedi derbyn adolygiad archwilio ers cryn amser	Bob trydydd blwyddyn	Cyn 2012/13	Anhysbys	10		

Maes i'w adolygu	Natur y gwaith	Rheswm am ei gynnwys	Amllder yr archwiliad	Archwiliwyd ddiwethaf		Dyddiau a fwriedir		
				Dyddiad	Lefel Sicrwydd	2017/18	2018/19	2019/20
Gwasanaethau Iechyd yr Amgylchedd	Rheolaethau dros incwm o ffioedd a gweithdrefnau arolygu a gorfodaeth	Nid yw'r maes gwasanaeth wedi derbyn adolygiad archwilio ers cryn amser	Bob yn ail blwyddyn	Cyn 2012/13	Anhysbys		15	
Gwasanaethau Trwyddedu	Rheolaethau dros incwm o ffioedd a gweithdrefnau arolygu a gorfodaeth	Nid yw'r maes gwasanaeth wedi derbyn adolygiad archwilio ers cryn amser	Bob yn ail blwyddyn	Cyn 2012/13	Anhysbys	10		10
Gweinyddu'r Farchnad	Rheolaethau dros incwm o ffioedd	Ailaseswyd yr amllder i bob 3ydd blwyddyn wrth i nifer o farchnadoedd gael eu hallanoli	Bob trydydd blwyddyn	2015/16	Rhesymol		10	
Gwasanaethau Cynllunio	Rheolaethau dros incwm o ffioedd a gweithdrefnau arolygu a gorfodaeth	Ailaseswyd amllder i bod 3 blynedd yn dilyn archwiliad 2016/17	Bob trydydd blwyddyn	2016/17	Sylweddol			10
Gwasanaethau Safonau Masnach	Rheolaethau dros incwm o ffioedd a gweithdrefnau arolygu a gorfodaeth	Nid yw'r maes gwasanaeth wedi derbyn adolygiad archwilio ers cryn amser	Bob yn ail blwyddyn	Cyn 2012/13	Anhysbys		10	
Darpariaeth Dilyn i Fyny						5	7	7
CYFANSWM DYDDIAU AR GYFER RHEOLEIDDO A DATBLYGU ECONOMAIDD						65	82	62

Maes i'w adolygu	Natur y gwaith	Rheswm am ei gynnwys	Amllder yr archwiliad	Archwiliwyd ddiwethaf		Dyddiau a fwriedir		
				Dyddiad	Lefel Sicrwydd	2017/18	2018/19	2019/20

PENNAETH GWASANAETHAU PRIFFYRDD, GWASTRAFF AC EIDDO

Gwasanaethau Dylunio a Chynnal a Chadw Adeiladau	Adolygu rheolaethau	Nid yw'r maes gwasanaeth wedi derbyn adolygiad archwilio ers cryn amser	Bob yn ail blwyddyn	Prior to 2012/13	Not known		10	
Gwasanaethau Meysydd Parcio	Adolygu rheolaethau	Angen ei adolygu o bryd i'w gilydd	Bob trydydd blwyddyn	2013/14	Sylweddol	15		
Gwasanaethau Peirianeg a Dylunio	Adolygu rheolaethau	Nid yw'r maes gwasanaeth wedi derbyn adolygiad archwilio ers cryn amser	Bob trydydd blwyddyn	Cyn 2012/13	Anhysbys	15		
Rheoli Stadau ac Eiddo	Adolygu rheolaethau	CR YM2 "Methu cyflawni'r gwerth disgwylidig o dir ac adeiladau dros ben i'w fuddsoddi yn y rhaglen gyfalaf" Y maes gwasanaeth heb dderbyn adolygiad archwilio ers cryn amser	Bob yn ail blwyddyn	Cyn 2012/13	Anhysbys	15		15
Rheoli Fflyd	Adolygu rheolaethau	Ailaseswyd yr amllder i bob 3ydd blwyddyn yn dilyn archwiliad 2015/16	Bob trydydd blwyddyn	2015/16	Rhesymol		15	
Rheoli Llifogydd	Adolygu rheolaethau	Nid yw'r maes gwasanaeth wedi derbyn adolygiad archwilio ers cryn amser	Bob trydydd blwyddyn	Cyn 2012/13	Anhysbys			10
Priffyrdd a Pheirianeg Sifil	Adolygu rheolaethau	Nid yw'r maes gwasanaeth wedi derbyn adolygiad archwilio ers cryn amser	Bob yn ail blwyddyn	Cyn 2012/13	Anhysbys	15		

Maes i'w adolygu	Natur y gwaith	Rheswm am ei gynnwys	Amllder yr archwiliad	Archwiliwyd ddiwethaf		Dyddiau a fwriedir		
				Dyddiad	Lefel Sicrwydd	2017/18	2018/19	2019/20
Rheoli Gwastraff	Adolygu rheolaethau	Maes gweithgaredd o bwys. Dirwyon sylweddol os na chyrhaeddir y targedau.	Bob trydydd blwyddyn	2013/14	Sylweddol		15	
Darpariaeth Dilyn i Fyny						2	2	2
CYFANSWM DYDDIAU AR GYFER GWASANAETHAU AMGYLCHEDDOL A THECHNEGOL						62	42	27

PENNAETH TAI

Uned Fusnes a Llywodraethu'r CRT	Polisiâu ac arferion ar gyfer rhoi sylw i'r meysydd hyn	Menter newydd	Bob yn ail blwyddyn	Adolygiad newydd	Not known		10	
Atal Digartrefedd, Dyraniadau, Opsiynau Tai a Chefnogaeth Llety	Polisiâu ac arferion ar gyfer rhoi sylw i'r meysydd hyn	Dogfen gyflawni flynyddol 2015/16	Bob yn ail blwyddyn	2014/15 - digartrefedd yn unig	Cyfyngedig		10	
Rhenti Tai a Thaliadau Cysylltiedig, rheolaethau lefel uchel Rhenti Tai - Rheolaethau Lefel Uchel	Codi rhenti a thaliadau, casglu rhenti a thaliadau, rheoli eiddo gwag a chysoni'n briodol	System ariannol allweddol Sicrwydd archwilydd allanol Gwaith y gellir codi tâl amdano - Ar gais y Pennaeth Gwasanaeth YM11 Goblygiadau Diwygio Lles a Chredyd Cynhwysol	Bob yn ail blwyddyn	2014/15	Sylweddol	15		15
Strategaeth Tai	Polisiâu a gweithdrefnau ar gyfer rhoi sylw i'r meysydd hyn	Cynllun Busnes Corfforaethol a YM 18 risg nad yw'r rhaglen HRSA yn cael ei rheoli'n effeithiol	Bob yn ail blwyddyn	2016/17	Rhesymol		10	
Tai fforddiadwy, Troi Tai'n Gartrefi a'r Cynllun Benthyciad Pontio	Polisiâu a gweithdrefnau ar gyfer rhoi sylw i'r meysydd hyn	Cynllun busnes corfforaethol	Bob yn ail blwyddyn	Dilyniant 2016/17	Rhesymol	15		15

Maes i'w adolygu	Natur y gwaith	Rheswm am ei gynnwys	Amllder yr archwiliad	Archwiliwyd ddiwethaf		Dyddiau a fwriedir		
				Dyddiad	Lefel Sicrwydd	2017/18	2018/19	2019/20
Atgyweirio a Chynnal a Chadw	Polisiâu a gweithdrefnau ar gyfer rhoi sylw i'r meysydd hyn	Ar gais y Pennaeth Gwasanaeth	Bob yn ail blwyddyn	2016/17	Cyfyngedig		15	
Rhaglen Cefnogi Pobl	Polisiâu a gweithdrefnau ar gyfer rhoi sylw i'r meysydd hyn	Nid yw'r maes gwasanaeth wedi derbyn adolygiad archwilio ers cryn amser	Bob trydydd blwyddyn	Cyn 2012/13	Anhysbys	15		
Darpariaeth Dilyn i Fyny						5	3	3
CYFANSWM DYDDIAU AR GYFER TAI						50	48	33

Maes i'w adolygu	Natur y gwaith	Rheswm am ei gynnwys	Amllder yr archwiliad	Archwiliwyd ddiwethaf		Dyddiau a fwriedir		
				Dyddiad	Lefel Sicrwydd	2017/18	2018/19	2019/20

PENNAETH GWASANAETHAU OEDOLION

Diogelu Rhag Colli Rhyddid	Trefniadau diogelu ac awdurdodi	YM32 risg o achos cyfreithiol mewn perthynas ag asesiadau Colli Rhyddid sydd heb eu cwblhau. Adroddiad Blynyddol y Cyfarwyddwr 2013 - 15	Bob yn ail blwyddyn	Dull newydd	D/B	15		10
Cynlluniau Tai Gofal Ychwanegol	Adolygu'r statws a'r rheolaethau cyfredol	Dogfen Gyflawni Flynyddol 2015/16	Bob yn ail blwyddyn	2016/17	Cyfyngedig		15	
Darparu a Rheoli'r Gwasanaeth ar y Cyd â'r Bwrdd Iechyd	Adolygu'r statws a'r rheolaethau cyfredol Llywodraethiant a Pherfformiad	Dogfen gyflawni flynyddol 2015/16	Bob yn ail blwyddyn	Dull newydd	D/B	15		15
Gwasanaethau i'r Henoed	Adolygiad - Cytundebau Gofal Cartref	Dogfen gyflawni flynyddol 2015/16	Bob yn ail blwyddyn	Dull newydd	D/B	15		
Gwasanaethau Atoliol sy'n Helpu Pobl Hŷn i Fyw'n Annibynnol	Adolygu staws presennol a chamau rheoli. Llywodraethiant a pherfformiad.	Cais y Pennaeth Gwasanaeth	Bob yn ail blwyddyn	Dull newydd	D/B		15	
Darpariaeth Dilyn i Fyny						2	5	5
CYFANSWM DYDDIAU AR GYFER GWASANAETHAU OEDOLION						47	35	30

Maes i'w adolygu	Natur y gwaith	Rheswm am ei gynnwys	Amllder yr archwiliad	Archwiliwyd ddiwethaf		Dyddiau a fwriedir		
				Dyddiad	Lefel Sicrwydd	2017/18	2018/19	2019/20

PENNAETH GWASANAETHAU PLANT

Rheolwr Gwasanaeth - Gwaith maes	Bydd meysydd penodol i'w hadolygu yn cael eu hadnabod ar adeg sgopio'r gwaith	Trafodaethau gyda'r Pennaeth Gwasanaeth. Adroddiad AGGCC	Bob yn ail blwyddyn	Dull newydd	D/B		20	
Rheolwr Gwasanaeth - Rhiantu Corfforaethol a Phartneriaethau	Strategaeth Rhiantu Corfforaethol Plant Mewn Gofal, Buddsoddi i Arbed - Maethu	Trafodaethau gyda'r Pennaeth Gwasanaeth	Bob yn ail blwyddyn	Dull newydd	D/B	15		15
Rheolwr Gwasanaeth - Gwasanaethau Integredig	Trefniadau llywodraethiant - Cytundeb Adran 33	Trafodaethau gyda'r Pennaeth Gwasanaeth	Bob yn ail blwyddyn	Dull newydd	D/B			20
Darpariaeth Dilyn i Fyny						2	2	2
CYFANSWM DYDDIAU AR GYFER GWASANAETHAU PLANT						17	22	37

PENNAETH DYSGU

Rheolaeth Llyfrgelloedd a Threftadaeth Ddiwylliannol	Adolygu'r statws a'r rheolaethau cyfredol	Dogfen gyflawni flynyddol 2015/16 CR YM14 "Nid yw'r Cyngor yn trawsnewid y ddarpariaeth treftadaeth a diwylliant yn llwyddiannus"	Ailaseswyd yr amllder oherwydd fod y gwasanaeth yn cael ei drawsnewid	Cyn 2012/13	Anhysbys		10	
Ysgolion Cynradd - Cyllideb >£1m - 4 ysgol	Adolygiad o'r sefydliad	Sefydlu a yw'r rheolaethau mewnol yn ddigonol	Cylch 2 flyn. 2 ysgol y flwyddyn	D/B	Amrywiol		10	10

Maes i'w adolygu	Natur y gwaith	Rheswm am ei gynnwys	Amllder yr archwiliad	Archwiliwyd ddiwethaf		Dyddiau a fwriedir		
				Dyddiad	Lefel Sicrwydd	2017/18	2018/19	2019/20
Ysgolion Cynradd - Cyllideb >£0.5m < £1m - 14 ysgol	Adolygiad o'r sefydliad	Sefydlu a yw'r rheolaethau mewnol yn ddigonol	Cylch 3 blyn. 4/5 ysgol y flwyddyn	D/B	Amrywiol		15	15
Ysgolion Uwchradd a'r Ysgol Arbennig - 6 ysgol	Adolygiad o'r sefydliad	Sefydlu a yw'r rheolaethau mewnol yn ddigonol	Cylch 2 flyn. 3 ysgol y flwyddyn	D/B	Amrywiol	10	30	30
Cludiant Ysgol	Adolygu statws presennol a chamau rheoli. Llywodraethiant a Pherfformiad	Cais gan y Swyddog Adran 151 a Phennaeth Gwasanaeth	Adolygiad newydd	D/B	D/B	20		
Absenoldeb Salwch Ysgolion	Adolygu statws presennol a chamau rheoli. Llywodraethiant a Pherfformiad	Cais gan y Pennaeth Gwasanaeth	Adolygiad newydd	D/B	D/B	20		
Ysgolion - Adolygiadau Thematig	Thema'n cael ei dewis ar gyfer pob blwyddyn ar sail cylch, i'w gwneud mewn sampl o ysgolion	Sefydlu a yw'r rheolaethau mewnol yn ddigonol ar gyfer y thema a adolygwyd a dosbarthu'r canlyniadau i'r holl ysgolion perthnasol	Bob blwyddyn	D/B	D/B	20	10	10
Darpariaeth Dilyn i Fyny						2	5	5
CYFANSWM DYDDIAU AR GYFER DYSGU						72	80	70

CYFAN. DYDDIAU TALADWY, RHAGLENNWYD**649   625   504****DYDDIAU TALADWY, HEB EU RHAGLENNU**

Gwaith Atal Twyll						150	150	150
Cau Gwaith y Llynedd	Llithriad wrth gyflawni					20	20	20

Maes i'w adolygu	Natur y gwaith	Rheswm am ei gynnwys	Amllder yr archwiliad	Archwiliwyd ddiwethaf		Dyddiau a fwriedir		
				Dyddiad	Lefel Sicrwydd	2017/18	2018/19	2019/20
Ardystio Grantiau	Adolygu grantiau y mae modd eu derbyn pan nad oes sicrwydd allanol wedi'i dderbyn neu lle mae pryderon ynglŷn â gweithrediad rheolaethau mewnol					35	35	35
Ymgynghori gyda'r UDA, Cyfarwyddwyr, Pennaeth Swyddogaeth a Phenaethiaid Gwasanaeth	Darparu cyngor a chymorth fel bo'n briodol					15	15	15
Menter Twyll Genedlaethol	Paratoi ar gyfer, a chyflwyno data					5	5	5
Ymgynghoriaeth	AD, Cyflogres, PCI DSS					40	40	40
Wrth gefn - tua 10% o'r dyddiau sydd ar gael	Ni ragwelwyd y ddarpariaeth am waith ychwanegol ar adeg cynllunio					120	120	120
CYFANSWM DYDDIAU TALADWY, HEB EU RHAGLENNU						385	385	385

Maes i'w adolygu	Natur y gwaith	Rheswm am ei gynnwys	Amllder yr archwiliad	Archwiliwyd ddiwethaf		Dyddiau a fwriedir		
				Dyddiad	Lefel Sicrwydd	2017/18	2018/19	2019/20

ASESU ADNODDAU

CYFANSWM DYDDIAU TALADWY Y CYNLLUN

1034

1010

889

DYDDIAU NA ELLIR CODI TÂL AMDANYNT

Risg ac Yswiriant	Rheoli'r swyddogaeth risg ac yswiriant					50	50	50
Pwyllgor Archwilio a Llywodraethiant	Cefnogi gwaith y Pwyllgor, paratoi adroddiadau a mynychu fel bo'n briodol					20	20	20
Paratoi'r Cynllun Archwilio	Mynd â'r cynllun yn ei flaen gan ymgorffori datblygiadau o fewn y Cyngor					30	30	30
Gweinyddu Cyffredinol						70	70	70
Datblygiad Personol ac Adolygu						8	8	8
Cysylltu ag Archwilio Allanol						5	5	5
Monitro a Sicrwydd Ansawdd						40	40	40
Gwyliau Blynyddol						192	192	192
Absenoldeb Salwch						45	45	45
Absenoldeb Arbennig						6	6	6
Absenoldeb Mamolaeth						0	0	0
Absenoldeb Statudol						48	48	48
Hyfforddiant i Staff						10	10	10

Maes i'w adolygu	Natur y gwaith	Rheswm am ei gynnwys	Amllder yr archwiliad	Archwiliwyd ddiwethaf		Dyddiau a fwriedir		
				Dyddiad	Lefel Sicrwydd	2017/18	2018/19	2019/20
Hyfforddiant i Aelodau						2	2	2
CYFANSWM DYDDIAU METHU CODI TÂL						526	526	526
ADNODDAU SYDD EU HANGEN						1560	1536	1415
ADNODDAU SYDD AR GAEL						1560	1560	1560
DIFFYG/ADNODDAU SYDD AR GAEL						0	24	145

STAFF	NIFER DYDDIAU	CYFANSWM
Staff Amser Llawn		
M. Pryor, Pennaeth Archwilio a Risg	260	
E. Williams, Prif Archwilydd	260	
E. Parry, Uwch Archwilydd	260	
E. C. Williams, Uwch Archwilydd	260	
S. A. Jones, Uwch Archwilydd	260	
H. Ellis, Swyddog Twyll Corfforaethol	260	
CYFANSWM YR ADNODDAU ARCHWILIO AR GAEL		1,560

Mae 6 o swyddi yn y Strwythur Archwilio Mewnol sy'n cyfateb i 6 o aelodau amser llawn cyfatebol (ALIC) ar gyfer 2017/18. Mae hyn yn cymharu i'r lefel staffio ar gyfartaledd ar gyfer Cymru gyfan sef 8.1 ar gyfer yr Archwilwyr Mewnol yn ystod 2015/16.

Disgrifiad	CSYM Gwirioneddol 2013/14	CSYM Gwirioneddol 31/3/15	CSYM Gwirioneddol 31/3/16	CSYM Targed 2017/18	Cyfartaledd Cymru 2015/16
1. % yr Archwiliadau Cynllunedig a Gwblhawyd	81%	92%	60.32%	80%	85%
2. Nifer yr Archwiliadau	51	46	38	44	97
3. % Ymatebion 'Bodddhaol' gan Gleientiaid	100%	100%	100%	100%	99%
4. % yr Argymhellion a dderbyniwyd	100%	100%	98%	100%	99%
5. % Gweithredu Argymhellion Lefel Uchel a Chanolig mewn archwiliadau Dilyn-i-fyny	46%	49%	74%	85%	N/A
6. % yr Archwiliadau a gwblhawyd o fewn yr amser a gynlluniwyd	N/A	N/A	78.95%	80%	68%
7. % yr amser y codir amdano'n uniongyrchol yn erbyn y cyfanswm sydd ar gael	N/A	N/A	59.74%	65%	67%
8. Nifer y dyddiau ar gyfartaledd o'r cyfarfod cau i gyhoeddi'r adroddiad drafft	N/A	N/A	6.61 days	6.5 diwrnod	7.2 diwrnod
9. Nifer y dyddiau ar gyfartaledd rhwng ymateb i'r adroddiad drafft a chyhoeddi'r adroddiad terfynol	N/A	N/A	2.41 days	2 diwrnod	3.4 diwrnod
10. Y gost wirioneddol fesul diwrnod archwilio y codir amdano'n uniongyrchol	£245	£238	£318	£300	£277
11. Nifer staff Archwilio	5.5	5.6	5.68	6.0	8.1
12. % y staff a adawodd	0	0	0	0	10%